Examenul de bacalaureat national 2020 Proba E. d) Chimie anorganică

Test 13

- Toate subjectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I (30 de puncte)

Subjectul A.

Citiți următoarele enunțuri. Dacă apreciați că enunțul este adevărat scrieți, pe foaia de examen, numărul de ordine al enunțului și litera A. Dacă apreciați că enunțul este fals scrieți, pe foaia de examen, numărul de ordine al enunțului și litera F.

- 1. Specia de atomi ²⁴/₁₂Mg are sarcina nucleară +12.
- 2. Energia electronilor din substratul 3p este mai mică decât energia electronilor din substratul 3s.
- 3. Solubilitatea oxigenului în apă scade la creșterea presiunii.
- 4. Într-o reacție de oxido-reducere, specia chimică capabilă să cedeze electroni manifestă caracter reducător.
- 5. Sublimarea unei substante este un proces care are loc cu absorbtie de căldură.

Subjectul B.

Pentru fiecare item de mai jos, notati pe foaia de examen numărul de ordine al itemului însotit de litera corespunzătoare răspunsului corect. Fiecare item are un singur răspuns corect.

1. Ordinea crescătoare a energiei orbitalilor unui strat este:

a. d, f, s, p; **c.** s, p, d, f, **b.** s, d, p, f, **d.** s, p, f, d.

- 2. Volume egale de neon și de hidrogen, măsurate în aceleași condiții de temperatură și de presiune:
- a. contin acelasi număr de atomi:
- **b.** au aceeași densitate; d. contin un număr diferit de atomi.
- 3. Despre clorura de sodiu este adevărat că:
- a. se topeste la 100 °C;
- c. soluția sa apoasă este un electrolit;
- **b.** solutia sa apoasă nu conduce curentul electric; d. este insolubilă în apă.
- 4. Se acoperă cu un strat protector foarte aderent de oxid, care îl protejează împotriva coroziunii:
- **a.** aluminiul: c. cuprul: **b.** fierul: d. sodiul.
- 5. Se consideră schema de reactii:

$$2H_2O + 2A \rightarrow 2B + H_2$$

$$Cl_2 + 2B \rightarrow NaCl + NaClO + H_2O$$

Despre compușii notați cu litere în schema de reacții este adevărat că:

- a. A are caracter metalic mai putin pronuntat decât aluminiul; **c.** A este un metal cu reactivitate scăzută;
- b. B ionizează partial în solutie apoasă; d. B este o bază tare.

10 puncte

Subjectul C.

Scrieti, pe foaia de examen, numărul de ordine al procesului din coloana A însotit de litera din coloana B, corespunzătoare tipului acestuia. Fiecărei cifre din coloana A îi corespunde o singură literă din coloana B.

1. $H_2O(I) \rightarrow H_2O(s) + Q$

2. $CaCO_3(s) + Q \rightarrow CO_2(q) + CaO(s)$

3. $H_2O(1) + CO_2(q) \rightleftharpoons H_2CO_3(aq)$

4. NaOH(aq) + HCl(aq) \rightarrow NaCl(aq) + H₂O(l) + Q

5. $I_2(s) + Q \rightarrow I_2(g)$

a. proces fizic endoterm

c. au aceeasi masă:

b. proces chimic exoterm

c. proces de oxido-reducere

d. proces fizic exoterm

e. proces chimic endoterm

f. proces reversibil

10 puncte

Numere atomice: H- 1: Ne- 10. Mase atomice: H- 1; Ne- 20.

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

Subjectul D.

1. Un atom cu 47 de electroni în învelișul electronic are în nucleu cu 14 protoni mai puțin decât numărul neutronilor. Determinați numărul de masă al acestui atom. **2 puncte**

- **2. a.** Scrieți configurația electronică a atomului elementului (E), care are în învelișul electronic 3 substraturi ocupate cu electroni, iar în ultimul substrat toti orbitalii sunt monoelectronici.
 - b. Notați poziția (grupa, perioada) în Tabelul periodic a elementului (E).

4 puncte

- **3. a.** Modelați formarea legăturii chimice în molecula de hidrogen, utilizând simbolul elementului chimic și puncte pentru reprezentarea electronilor.
 - b. Notați tipul moleculei de hidrogen (polară/nepolară).

3 puncte

- 4. a. Notați numărul electronilor de valență din atomul de oxigen.
- **b.** Modelați procesul de ionizare a atomului de oxigen, utilizând simbolul elementului chimic și puncte pentru reprezentarea electronilor.
 - c. Notati caracterul chimic al oxigenului.

4 puncte

5. Scrieți ecuația reacției de ionizare în apă, a acidului clorhidric.

2 puncte

Subjectul E.

1. Într-o soluție de apă de brom se barbotează dioxid de sulf. Ecuația reacției care are loc este:

...
$$SO_2 + ...Br_2 + ...H_2O \rightarrow ...H_2SO_4 + ...HBr$$

- a. Scrieți ecuațiile proceselor de oxidare, respectiv de reducere, care au loc în această reacție.
- b. Notați formula chimică a substanței cu rol de agent reducător.

3 puncte

2. Notați coeficienții stoechiometrici ai ecuației reacției de la *punctul 1*.

1 punct

3. O soluție de acid sulfuric cu volumul 400 mL și densitatea 1,158 g/mL are concentrația 2,5 M. Calculați raportul masic H₂SO₄: H₂O din solutie. **5 puncte**

4. a. Scrieți ecuația reacției dintre clor și fier.

b. O probă de pilitură de fier reacționează cu clorul, la încălzire. Știind că în reacție s-au introdus 13,44 L de clor, măsurați în condiții normale de temperatură și de presiune, determinați procentajul de clor consumat, dacă la sfârșitul reacției s-au format 32,5 g de sare. **5 puncte**

5. Notați o utilizare a clorului.

1 punct

Numere atomice: H-1; O-8.

Mase atomice: H- 1; O- 16; S- 32; Cl- 35,5; Fe- 56. Volumul molar (conditii normale): V = 22,4 L·mol⁻¹.

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Subjectul F.

1. a. Acidul sulfhidric, un gaz toxic cu miros extrem de neplăcut, arde cu formare de dioxid de sulf:

$$2H_2S(q) + 3O_2(q) \rightarrow 2H_2O(1) + 2SO_2(q) + 1123,4 \text{ kJ}.$$

Notati valoarea entalpiei de reactie.

- b. Precizați tipul reacției de la subpunctul a, având în vedere schimbul de căldură cu mediul exterior.
- **c**. Calculați entalpia molară de formare standard a acidului sulfhidric, $\Delta_f H^0_{H_2S(g)}$, utilizând entalpiile molare de

formare standard $\Delta_f H^0_{SO,(q)}$ = - 296,8 kJ/ mol și $\Delta_f H^0_{H,O(l)}$ = - 285,5 kJ/mol.

5 puncte

- Determinați căldura care se degajă în urma arderii a 27,2 kg de acid sulfhidric, exprimată în kilojouli, având în vedere ecuația reacției de la punctul 1. a.

 2 puncte
- 3. La amestecarea a 150 mL soluție de acid clorhidric cu o soluție diluată de hidroxid de sodiu, în exces, se degajă 13744,8 J. Determinați concentrația molară a soluției de acid clorhidric.

 3 puncte
- **4.** Aplicați legea lui Hess pentru a determina variația de entalpie, în condiții standard, a reacției dintre amoniac și oxigen:

$$4NH_3(g) + 5O_2(g) \rightarrow 4NO(g) + 6H_2O(g), \Delta_rH^0$$

utilizând efectele termice descrise de următoarele ecuații termochimice:

(1)
$$N_2(g) + O_2(g) \rightarrow 2NO(g)$$
,

 $\Delta_{\rm r} {\sf H}_1^0$

(2)
$$N_2(g) + 3H_2(g) \rightarrow 2NH_3(g)$$
,

 $\Delta_{\rm r} {\sf H}_2^0$

(3)
$$2H_2(g) + O_2(g) \rightarrow 2H_2O(g)$$
,

 $\Delta_r H_3^0$.

4 puncte

5. Notați tipul reacției de mai jos, având în vedere schimbul de căldură cu mediul exterior.

$$CaCO_3(s) + 177,9 \text{ kJ} \rightarrow CO_2(g) + CaO(s).$$

1 punct

Subjectul G.

1. Hidrogenul poate fi obținut în laborator prin tratarea zincului cu soluție de acid clorhidric:

$$Zn(s) + 2HCl(aq) \rightarrow ZnCl_2(aq) + H_2(q)$$
.

Precizati tipul reactiei având în vedere viteza de desfăsurare a acesteia.

1 punct

- 2. Calculați volumul de hidrogen, exprimat în litri, măsurat la 27°C şi 2 atm, obținut în reacția zincului dintr-o probă cu masa de 40 g şi puritatea 65%, cu acidul clorhidric. Se consideră că impuritățile nu reacționează cu acidul clorhidric.
 4 puncte
- 3. a. Determinați masa a 0,5 mol de acid clorhidric, exprimată în grame.
 - **b.** Calculati numărul ionilor de zinc din 27,2 g de clorură de zinc.

4 puncte

- **4.** Pentru reacția de tipul: A + B \rightarrow Produși, ordinele parțiale de reacție sunt n_A = 2 si n_B = 1.
 - a. Scrieti expresia matematică a legii de viteză.
- **b.** Determinați constanta de viteză, știind concentrația reactantului (A) 0,1 mol·L⁻¹, concentrația reactantului (B) 0,4 mol·L⁻¹si viteza de reactie 2·10⁻³ mol·L⁻¹·s⁻¹.
- 5. Scrieți ecuația reacției care are loc în timpul funcționării pilei Daniell.

2 puncte

Mase atomice: H- 1; C- 12; S- 32; Cl- 35,5; Zn- 65. Căldura de neutralizare: $Q = 57,27 \text{ kJ} \cdot \text{mol}^{-1}$.

Constanta molară a gazelor: $R = 0.082 \text{ L-atm·mol}^{-1} \text{ K}^{-1}$.

Numărul lui Avogadro: $N = 6,022 \cdot 10^{23} \text{ mol}^{-1}$.